

Pedagogisch Plan van Aanpak Kindercentrum

ONTDEKKEND SAMEN SPELEN

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Anders dan anders 5	
Primary years program(PYP) 6	
Extra activiteiten 6	
Pedagogische visie	7
1. Begeleiden van kinderen in een klimaat van emotionele veiligheid .	8
2. Kinderen helpen zichzelf te kennen en een positief zelfbeeld te hebben of krijgen (persoonlijke competentie).	11
3. Kinderen helpen te profiteren van het samenspelen in een groep (sociale competentie).	
4. Kinderen normen en waarden bijbrengen.	15
Overige zaken	16

Inleiding

Kindercentrum True Colors Rijswijk (TCR)

TCR heeft 7 groepen, welke verdeeld zijn over twee verdiepingen. Beneden zijn 4 stamgroepen kinderdagverblijf en een speelhal, boven 3 stamgroepen kinderdagverblijf en een speelhal. Alle kinderdagverblijfgroepen zijn verticaal. Dit betekent dat wij werken met kinderen van 0-4 jaar. In elke groep kunnen per dag maximaal 12 kinderen worden opgevangen, onder begeleiding van 2 pedagogisch medewerkers. Alle medewerkers hebben minimaal een diploma op MBO 3 niveau. De meeste hebben 3F Nederlandse taal en zijn in het bezit van een geldig EHBO/BHV diploma. Wij werken ook met stagiaires en vrijwilligers. Zij hebben een VOG, zijn ingeschreven in het persoonsregister voor continue screening en worden altijd begeleid door onze vaste medewerkers.

Kinderdagverblijf (KDV)

Soms zijn er minder kinderen. We gebruiken dan de rekentool* voor het aantal in te zetten medewerkers in verband met de leeftijden van de kinderen en de wetgeving.

* Deze rekentool geeft aan op basis van de wettelijke regels, en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD, wat de leidster-kind verhouding moet zijn. <https://1ratio.nl/bkr/#/>

Op bepaalde tijden kunnen wij afwijken van de beroepskracht-kind-ratio, dit is:

Tussen 07.30 – 09.30 uur

Tussen 13.45 – 14.45 uur

Tussen 16.30 – 18.30 uur.

De pauze tijden zijn bij benadering, we laten ons leiden door het ritme van de kinderen, waarbij het soms kan voorkomen dat de medewerkers een kwartiertje later beginnen met de pauze.

Ieder kind heeft een mentor, dat is één van de vaste medewerkers van de groep. De mentor doet het intakegesprek, schijft de observaties van het kind en heeft oudergesprekken. Wanneer doen wij op maat volgens onze werkinstructie en spreken wij af met de ouders. Bij vragen of zorgen over de ontwikkeling van het kind, gaan wij met de ouders in gesprek. Samen maken wij afspraken. We kunnen hierbij altijd ondersteuning vragen aan onze pedagogisch coach, leidinggevendenden of pedagogische staf. Ook kunnen we doorverwijzen naar het consultatiebureau of centrum voor jeugd en gezin. De pedagogisch coach voert eens in de 8 weken een groepsoverleg met de medewerkers van elke groep. Hierin bespreken we de ontwikkeling van de kinderen en kijken we hoe we onze zorg en activiteiten aanbod nog beter kunnen afstemmen op de behoefte van ieder kind.

Wanneer het kind naar school gaat, worden de observatieformulieren meegegeven aan de ouders. Zij kunnen bepalen of ze de observatieformulieren aan school overdragen.

Anders dan anders

TCR richt zich op internationaal georiënteerde gezinnen, zowel met een Nederlandse als een buitenlandse achtergrond. De ouders komen van over de hele wereld. De medewerkers communiceren in het Engels of Nederlands met de ouders. De kinderen van deze ouders worden vaak tweetalig en soms drie- of viertalig opgevoed.

Door de internationale oriëntatie van veel ouders biedt TCR op een twee groepen een tweetalige benadering. Bij inschrijving wordt aan ouders gevraagd waar hun voorkeur naar uitgaat. Ouders kunnen hierbij, vanuit hun specifieke omstandigheden en onder voorwaarden die door de wet kinderopvang zijn gesteld, kiezen voor een Nederlands-Engelse groep 'De Klavertjes en de Narcisjes'. Als deze ouders voor een langere tijd in Nederland blijven, kiezen ze ervoor om hun kind naar een Engelstalige – of internationale school te laten gaan. Om er zeker van te zijn dat de kinderen zich veilig voelen en de structuur kennen binnen de tweetalige aanpak, hebben we pedagogisch medewerkers die uitsluitend de afgesproken taal spreken met de kinderen. We hebben dus pedagogisch medewerkers die uitsluitend Nederlands spreken met de kinderen, en pedagogisch medewerkers die uitsluitend Engels met ze spreken. Ouders die in Nederland blijven en hun kind door laten stromen naar een Nederlandssprekende school kiezen voor een Nederlandstalige groep zodat er een beter doorgaande lijn is met de basisschool.

Uit onderzoek is gebleken dat een kind in staat is om meerdere talen tegelijk te leren. We moedigen daarom ouders en verzorgers aan om hun moedertaal te spreken met het kind. Zo kunnen kinderen nieuwe talen leren op basis van de structuur en de grammatica van de eerste taal.

Ouders brengen hun eigen culturen en verwachtingen mee, die soms afwijken van de Nederlandse standaard. Communicatie is hierin heel belangrijk. Wij informeren ouders over onze werkwijze en wij verdiepen ons in de culturen van ouders. Relatief veel kinderen bezoeken TCR 4 of 5 dagen per week. De rol van de medewerkers in de opvoeding en opvoedingsondersteuning is hierdoor groot. Verschillende culturen hebben hun eigen verwachtingen over voeding. Wij hanteren hierbij onze werkinstructie Voeding. Wij verzorgen iedere dag een warme lunch. Meer over ons voedingsbeleid is te vinden in de intakemap.

Naast het werken aan de ontwikkeling en de verzorging van de kinderen, bieden wij extra activiteiten aan de kinderen zoals peutergym en muzikles. Meer hierover is te vinden onder het kopje 'extra activiteiten'.

TCR is de plek waar ouders, kinderen en medewerkers elkaar ontmoeten. Het ontmoeten en verbinden komt terug in het ontwerp van het gebouw met de centrale ruimtes waar kinderen samen spelen en activiteiten kunnen ondernemen, maar waar ook ouders elkaar kunnen ontmoeten.

Primary Years Program(PYP)

Sinds 2019 is onze werkwijze geïnspireerd op het PYP. Dit is een internationaal georiënteerd baccalaureaat. Met deze methode worden de kinderen voorbereid zelfstandig en zelfverzekerd de wereld in te gaan. Het doel is om de kinderen met een open blik naar de wereld te laten kijken, met oog voor elkaar, de natuur en alles wat hierin leeft.

We laten de kinderen onderzoeken en beleven binnen de volgende thema's:

- Who we are
- Where we are in time and place and time
- How we express ourselves
- How the world works
- How we organise ourselves
- Sharing the planet

Elk thema bieden we 10 weken aan. We creëren doelen waaraan we gedurende het thema aan willen werken. Aan de hand van deze doelen bieden we activiteiten aan waaraan de kinderen mee kunnen doen. We letten hierbij op de leeftijd en het interessegebied. Tijdens de ontwikkeling werken kinderen aan verschillende vaardigheden. Binnen PYP onderscheidt dat zich in de volgende vaardigheden:

Sociale vaardigheden: De kinderen leren samenwerken, conflicten oplossen en elkaar respecteren.

Communicatievaardigheden: De kinderen vergroten hun woordenschat, luisteren naar elkaar, gebruiken non-verbale communicatie en kunnen hun ideeën en gevoel uiten.

Zelfstandige vaardigheden: De kinderen werken aan hun fijne en grove motoriek. Ze leren organiseren en routines volgen en herkennen.

Onderzoeks- en denkvaardigheden: Kinderen leren problemen op te lossen, vragen te formuleren, te observeren en analyseren.

Extra activiteiten

Op TCR vinden we het belangrijk om iets extra's te bieden. Daarom worden elke week de volgende activiteiten gegeven door externe leerkrachten:

- Muziek voor kinderen van 0-4 jaar.
- Gym voor kinderen van 2-4 jaar.

Daarnaast doen de medewerkers extra 3+ activiteiten voor de kinderen die tussen de middag niet meer hoeven te slapen en bijna naar school gaan.

Pedagogische Visie

Kinderopvang Morgen heeft een pedagogische visie voor hun kindercentra opgesteld. Vanuit ons kindercentrum hebben wij aanvullende pedagogiek in dit document geborgd.

De visie van TCR:

“True Colors is de meest kleurrijke plek in Rijswijk en omstreken voor kinderen om zich tot sociale en zelfstandige wereldburgers te ontwikkelen. TCR is ook een veilige warme thuishaven voor hun ouders”.

Verbinden, kleurrijk en passievol zijn onze belangrijkste kernwoorden.

De vier basisdoelen binnen onze visie zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid; emotionele veiligheid draagt bij aan het welbevinden van het kind. Pas als een kind zich veilig voelt, zal het op onderzoek uitgaan en kan het zich gaan ontwikkelen.
2. Het bevorderen van de persoonlijke competentie; kinderen helpen zelf te laten ontdekken welke vaardigheden en interesses ze hebben en ze helpen om een positief zelfbeeld te hebben of krijgen.
3. Het bevorderen van de sociale competentie; kinderen helpen te profiteren van het samenspelen in een groep.
4. Het eigen maken van normen en waarden; kinderen leren waar grenzen liggen en wat anderen van hen verwachten.

Zelf ontdekken

Binnen onze visie werken wij met de methodiek open deuren. Hierbij bieden wij de kinderen structureel de gelegenheid om buiten de eigen groepsruimte andere kinderen te ontmoeten, ander spelmateriaal te ontdekken en mee te doen aan de aangeboden activiteiten.

Het is geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. Kinderen hebben de mogelijkheid nodig om te ontdekken en te onderzoeken. Daarom geven de medewerkers met het open deurenbeleid de kinderen gedurende de dag de gelegenheid om de omgeving buiten de groepsruimte te verkennen. Dit kan buitenspelen of spelen in de hal of spetterruimte zijn met andere kinderen van andere groepen.

Wij hechten veel waarden aan buitenspelen. Dit doen wij dan ook minimaal één keer per dag. Wij vragen uw begrip voor het feit dat wij in bijna alle weersomstandigheden naar buiten gaan. Ook als het regent of koud is. Uiteraard zorgen wij dat de kinderen aangekleed zijn naar de weersomstandigheden.

Basisdoelen Visie

Onder het kopje 'pedagogische visie' hebben we gesproken over de 4 basisdoelen binnen onze visie. Hieronder zijn de 4 basisdoelen uitgewerkt.

1. Begeleiden van kinderen in een klimaat van emotionele veiligheid

Bieden van een gevoel van veiligheid. Veiligheid draagt bij tot het individuele welbevinden van kinderen, en is de basis voor andere ontwikkelingen. Wanneer een kind zich veilig en vertrouwd voelt, durft het zich open te stellen, contact te maken en te experimenteren. Medewerkers werken bewust aan een hechtingsrelatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind, door de signalen die het kind uitzendt opmerkt (sensitiviteit) en daar op een juiste manier op reageert (responsiviteit). Ook een voorspelbaar dagritme, de inrichting van de ruimte en aanwezigheid van bekende groepsgenoten en medewerkers dragen bij tot het verkrijgen van een vertrouwd gevoel.

Afspraken

Omgang met kinderen van het KDV

- Er wordt gewerkt met een gestructureerd dagritme. Dit biedt kinderen veiligheid en houvast.
- Medewerkers hanteren over het algemeen dezelfde regels. Dit schept duidelijkheid voor kinderen en het draagt bij aan de emotionele veiligheid.
- Medewerkers benoemen in de communicatie met de kinderen zoveel mogelijk de gevoelens van een kind (blijdschap, verdriet).
- De wet zorgt voor 0-jarigen voor 2 vaste gezichten en voor kinderen van 1-13 jaar voor 3 vaste medewerkers.
- Elk kind heeft een eigen mentor op de groep.
- De medewerker heeft aandacht voor elke ouder. Dit geeft het kind en de ouder een vertrouwd gevoel. Het geven van meer informatie dan alleen het slaap- en eetgedrag draagt hier ook aan bij, zoals communicatie over de activiteiten, samenspel en opvallende/leuke situaties.
- De materialen en hoeken hebben zo veel mogelijk een vaste plek in de hal ten behoeve van de emotionele veiligheid van de kinderen.
- Tijdens het spelen, spelen de medewerkers mee met de kinderen in de verschillende hoeken en worden kinderen begeleid in hun spel. Op deze manier wordt het spel van de kinderen verrijkt.
- Bij binnenkomst en bij afscheid geeft de medewerkers even alle aandacht aan ieder kind. Ze laat hierbij blijken dat ze blij is dat een kind er is of is geweest.
- Medewerkers hebben niet alleen oog voor de groep kinderen, maar ook voor het individuele kind.

Baby's (0-1 jaar)

- In de groepsruimtes is speciaal voor baby's een veilige, rustige hoek gecreëerd.
- Iedere dag zijn er momenten waarop de baby's ontdekkend samen spelen.
- De vertrouwensrelatie tussen de baby en medewerkers wordt bevorderd doordat de medewerker sensitief op de baby reageert.
- De medewerker maakt regelmatig oogcontact met de baby.
- De medewerker benoemt handelingen met de baby zodat de baby weet wat er gebeurt, met gebruik van verschillende intonaties.
- De medewerker geeft de baby's regelmatig individuele aandacht.
- De fles- en borstvoeding wordt op een 'rustige' plek gegeven zodat er volledige tijd en aandacht is voor de baby.

Samenwerking met ouders van het KDV (en andere opvoeders)

Wij vragen ouders om:

- Kennis te nemen van de schermen waarop zichtbaar is welke medewerker die dag aanwezig zijn. De vaste plaatsen zijn bij binnenkomst in de hal op de fotoboom en op de televisie schermen.
- De tijd en aandacht te nemen voor het halen en brengen van hun kinderen.
- Hun kinderen te brengen (voor 9.30) en te halen (na 16.30) buiten het dagprogramma, of de medewerkers in te lichten over een afwijkende tijd.
- De tijd te nemen om een jaarlijks gesprek te voeren aan de hand van de observatie van uw kind. Op deze wijze kunnen we de zorg en begeleiding van uw kind zoveel mogelijk met u afstemmen.

Bijpassende PYP vaardigheden

Binnen de thema's van het PYP ondersteunen wij ook de emotionele veiligheid van de kinderen. Door middel van het werken aan de sociale vaardigheden wordt het kind zelfverzekerder en voelt zich veiliger op de groep. We stimuleren onderling contact en geven bevestiging als het goed gaat.

Daarnaast werken we met de zelfstandige vaardigheden aan de zelfredzaamheid van de kinderen. Ze leren routines kennen en we laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen. We geven de kinderen bevestiging als het lukt, wat resulteert in meer zelfvertrouwen en een veilig gevoel.

2. Kinderen helpen zichzelf te kennen en een positief zelfbeeld te hebben of te krijgen (persoonlijke competentie)

Elk kind krijgt de gelegenheid en ruimte om met de mogelijkheden, passend bij hun ontwikkelingsfase, te experimenteren. Zo leren zij hun eigen grenzen kennen. Dit draagt bij aan het creëren van een positief zelfbeeld van het kind.

Kinderen worden uitgedaagd doormiddel van ontdekkend spelen. Het leren door ervaren is belangrijk. Zo leren kinderen zelf in te schatten wat verantwoorde risico's zijn.

Afspraken

Omgang met kinderen

- Kinderen worden aangemoedigd om zichzelf aan- en uit te kleden, zelf de trap op en af te lopen, brood te smeren, naar het toilet te gaan.
- Kinderen mogen zelf keuzes maken welke activiteit zij willen doen tijdens het spelen. Ze worden hierbij begeleid door de medewerkers.
- Kinderen moeten de kans krijgen om fouten te maken en zelf oplossingen voor problemen te zoeken, indien nodig zullen de medewerkers hen hierin begeleiden.
- Positieve acties van het kind zullen wij benoemen en complimenteren.

Samenwerking met ouders (en andere opvoeders)

- Ouders vragen wij om een positieve reactie op de activiteiten van hun kinderen.
- Ouders vragen wij om de zelfstandigheid van de kinderen ook thuis te stimuleren, bijv. met aan- en uitkleden, zelf eten klaarmaken (brood smeren) en zindelijkheidstraining.

Bijpassende PYP vaardigheden

Binnen de thema's van het PYP ondersteunen wij ook de persoonlijke competenties van de kinderen.

We werken met de zelfstandige vaardigheden aan de zelfredzaamheid van de kinderen. Ze leren routines kennen en we laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen. We geven ze bevestiging als het lukt, wat resulteert in meer zelfvertrouwen en verhoging van de persoonlijke competenties. Daarnaast werken we met de onderzoeks- en denkvaardigheden. Hierbij leren de kinderen zelf problemen op te lossen.

Buitenspeelsterrein

TCR heeft de buitenspeelplaats en het dakterras ingericht met natuurlijke materialen (natuurlijk buitenspelen). We streven ernaar om iedere dag met de kinderen naar buiten te gaan. Wij vragen uw begrip voor dat wij naar buiten gaan in (bijna) alle weersomstandigheden.

Uitstapjes

De kinderen verlaten dagelijks de basisgroep of stamgroep om in de gang of buiten te gaan spelen. Soms maken de kinderen een uitstapje in de buurt. Dit gebeurt volgens het de interne werkinstructie. Deze uitstapjes kunnen spontaan en vooraf georganiseerd plaatsvinden. Ouders kunnen deze werkinstructie ook inzien of meenemen.

3. Kinderen helpen te profiteren van samenwerken in een groep (sociale competentie).

Het kennismaken met en het respecteren van anderen zien wij als toegevoegde waarde van het samenzijn in een groep. Bijvoorbeeld tijdens het ontdekkend samen spelen worden deze vaardigheden gestimuleerd door elkaar te helpen, speelgoed op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen. Naast de eigen groep brengen de kinderen tijd door in de andere groepen en bij de gym en muziekles.

Afspraken

Omgang met kinderen

- Medewerkers hebben een voorbeeldfunctie voor de kinderen.
- Doordat we bij TCR werken met verticale groepssamenstellingen (0-4) leren de jongere kinderen van de oudere kinderen en leren de oudere kinderen rekening houden met de jongere kinderen. Tevens kunnen broertjes en zusjes binnen één groep geplaatst worden.

Samenwerking met ouders (en andere opvoeders)

- Wij vinden het in het belang van het kind, dat de ouder op tijd aanwezig is en de tijd neemt voor een goede overdracht. Daarbij is het belangrijk om kort en duidelijk afscheid te nemen van kind. Zowel in de ochtend van de ouder als in de avond van de pmw'er.
- Wij vinden het in het belang van het kind dat zowel de medewerkers als de ouders een voorbeeldrol hebben. In dit kader hechten wij veel aan het samen overleggen over de afspraken met betrekking tot uw kind.

Bijpassende PYP vaardigheden

Binnen de thema's van het PYP ondersteunen wij ook de sociale competenties van de kinderen. Door middel van het werken aan de sociale vaardigheden wordt het kind zelfverzekerder en voelt zich veiliger op de groep. We stimuleren onderling contact en geven bevestiging als het goed gaat.

Daarnaast werken we aan de communicatievaardigheden. De kinderen leren zich uiten over hun ideeën en gevoel. Ze gebruiken hun verbale en non-verbale communicatie. Ze leren luisteren naar anderen.

4. Normen en waarden

Het eigen maken van normen en waarden maakt deel uit van de morele ontwikkeling. Binnen de groep en tijdens het ontdekkend samen spelen doen zich op dit gebied veel leermomenten voor.

Afspraken

Omgang met kinderen

- Wij vinden het belangrijk dat het voor de kinderen duidelijk is welke regels er gelden in de groep en tijdens de activiteiten: wat mag wel en wat mag niet. Herhaling van de regels is van belang. Het gaat hierbij vooral om regels die betrekking hebben op het contact tussen kinderen onderling, zoals het afpakken van speelgoed of het troosten van elkaar.
- De medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het omgaan met waarden en normen en dienen zich hiervan bewust te zijn, zowel in de omgang met de kinderen, als met collega's en ouders.
- Kinderen worden betrokken bij de verzorging van planten en dieren.
- Op vaste momenten van de dag worden de handen en gezichten van de kinderen gewassen, waarbij medewerkers de kinderen zoveel mogelijk de kans geven om dit eerst zelf te proberen.
- Zowel tijdens de lunch als tijdens andere eet- en drinkmomenten bieden de medewerkers de kinderen regelmatig andere producten met andere smaken aan, ter variatie.

Samenwerking met ouders (en andere opvoeders)

Bij TCR proberen we zoveel mogelijk aan de wensen van ouders tegemoet te komen m.b.t. normen en waarden uit verschillende culturen. Wij verwachten ook van ouders dat zij begrip hebben voor normen en waarden die wij bij TCR belangrijk vinden, zoals:

- Wij bieden op TCR elke dag een warme maaltijd aan.
- Wij vragen uw begrip voor het feit dat wij het belangrijk vinden tijdens alle weersomstandigheden buiten te zijn.
- Wij vragen u als ouder gebruik te maken van de oversloffen, beschikbaar gesteld bij binnenkomst. De kinderen van de bovengroepen mogen zonder oversloffen en schoenen uit te trekken naar boven, dit in verband met de veiligheid voor de kinderen op de trap.

Bijpassende PYP vaardigheden

Binnen de thema's van het PYP ondersteunen wij ook de normen en waarden van de kinderen. Dit komt naar voren in alle vaardigheden waar we aan werken. Met de sociale vaardigheden en communicatievaardigheden werken we aan wat en hoe je iets zegt tegen een ander. Met de zelfstandige vaardigheden leren de kinderen over routines die wij aanhouden, hygiëne, etc. en met de onderzoeks- en denkvaardigheden onderzoeken de kinderen hun grenzen en wat wel en niet kan.

Overige zaken

Extra dagen

Ouders kunnen bij ons een ruil-dag of extra dag aanvragen, volgens de interne afspraken 'het ruilbeleid'. Een dag dat het kind niet komt, kan geruild worden voor een andere dag, mits de B-K-R op de groep dit toestaat. Ouders kunnen ruilen en extra dagen via de True Colors app aanvragen. Extra dagen worden in rekening gebracht volgens het geldende tarief van Kinderopvang Morgen. Zowel de ruil-dag als de extra dag kunnen alleen aangevraagd worden voor de eigen stamgroep van het kind.

Stagiaires/ vrijwilligers

Voordat een vrijwilliger of stagiaire bij ons start, wordt er eerst een VOG opgevraagd en aan onze organisatie gekoppeld, voordat hij/zij wordt voorgesteld aan de kinderen en ouders. De taken van de stagiaire worden bepaald door de opleiding en het opleidingsjaar die zij doen, bijvoorbeeld activiteiten organiseren en de kinderen verzorgen. De medewerkers zijn ten allen tijden verantwoordelijk voor de groep en de kinderen. De stagiaire wordt altijd gekoppeld aan 1 groep en 1 vaste werkbegeleider. Vrijwilligers ondersteunen de medewerkers met bijvoorbeeld voorleesactiviteiten, 3+ activiteiten en extra handen en ogen tijdens een uitje. Vrijwilligers voeren geen verzorgende taken uit.